

Пре свега, пола посланика покрајинске скупштине се бира по већинском “нокаут” систему који малу предност на већини изборних места претвара у велику и коначном броју мандата. По овом систему странка која је нешто јача од друге странке са којом њени кандидати пролазе у други круг, или пак она странка која је “други избор” за гласаче других странака или мањинских заједница, може да оствари апсолутну већину у скупштини. То се већ дешавало на покрајинским изборима током деведесетих али и са Милошевићевим СПС-ом.

Други разлог за овакав успех ДС-а, који је био неочекиван и за њих саме, је агилна кампања која је била локализована и “на Војводину” за разлику од “патриотских странака” које реч „Војводина“ готово и да нису користили у овој кампањи. Прошло је време када су се “патриотски” оријентисани политичари и припадници неких српских организација попут “Милетића” покушавали да парирају аутономистичком блоку, који сада очигледно предводи коалиција окупљена око ДС-а. А при томе није потрошена и компромитована као Чанкова Лига. Шта више, она није ни квалификована као аутономистичка од стране ДСС-а и СРС-а, па стога није као таква ни препозната. Стога, њихова коалиција на простору Војводине добија гласове аутономистички оријентисаних гласача, мањина али и оних који у ДС-у виде београдску урбану партију „која нас води у Европу“. Дакле добијају и аутономистичке и “центристичке”, али и мањинске гласове што је нарочито битно у другом кругу.

Осим тога што су једини од великих “београдских” странака имали некакву “војвођанску причу” која је прихватљива и „војвођански“ и „београдски“ оријентисаним бирачима, они су једини и водили војвођанску „европску кампању“. Генерално, национална кампања Демократа у целој Србији им је донела скок у финишу пред саме изборе, па се то тако „прелило“ и на „европску Војводину“. Осим тога, ДС и њихови савезници су једини и водили кампању између два круга, што им је додатно дало предност. Као и у животу и у политици када ви нешто радите на неком плану, ма колико то ефикасно било, оно ће имати значајног ефекта нарочито онда ако је ваша конкуренција потпуно пасивна на том пољу.

Доста се шпекулише око тога што радикали а и ДСС нису имали никаквих активности у другом кругу покрајинских избора. На питање “зашто су одустали од покрајине” чаршија има своје одговоре у стилу „мора да су хтели да им препусте 100% Војводине ради

Десет разлога због којих је ДС тако убедљиво победио у Војводини

Пише: Василије Мишковић
среда, 11 јун 2008 15:47

власти у Београду“ то јест да су се неки уско страначки или лични интереси “поклопили”. Превирања у СРС и ДСС у Новом Саду последњих година (“одлазак Маје” и вишегодишње „вд стање“ у ДСС-у) су исто тако негативно деловали на њихове изборне резултате. Но поред свега тога јасно је да “патриоте” традиционално идеолошки и политички потцењују значај Војводине и покрајинских институција. Њихови лидери Војводину готово и да не спомињу, потпуно несвесни да овај простор може постати жариште нове политичке кризе (“устав Војводине” и сецесионистичке аспирације неких политичких опција).

Готово непримећено „меко аутономаштво“ војвођанског ДС-а стога пролази без икаквог политичко-медијског отпора јер се контролише медијски простор, а Чанак и Лига им на неки начин служе као неко за кога се везује негативан однос према радикалнијем аутономаштву и као пробни балон за различите аутономистичке пројекте и аспирације. Када се види да нема отпора у “патриотским круговима” ни радикалнијим захтевима за “војвођанском полицијом, судством и финансијама,” онда је јасно да се могу лако остварити и мање амбициозни циљеви. При свему томе, чини се да ДС не мора Чанка ни да “части” неком значајнијом функцијом попут градоначелника Новог Сада. Осим ако неко “са стране” не буде лобирао да “панонски морнар” не добије “свој брод”. Постоји чак бизарна чаршијска теорија да су “патриоте” намерно “препустиле” потпуно покрајину ДС-у јер су виделе да је не могу добити, али да барем Чанак не буде потребан Пајтићу.

Са друге стране, “београдске патриоте” не брину или ни мало или премало за Војводину. Премијер Коштуница, а у томе га следе Радикали, има “косовски оријентисану” политику у тој мери да готово не примећују како центрипеталне силе полако одвајају Војводину од Београда. Осим овога, после парламентарних избора су се потпуно фокусирали на формирање националне владе, то јест на придобијање Дачића & со. да их конкретно ништа друго није ни занимало, па ни други круг тамо неких покрајинских избора.

Но, Демократе имају јак и аутономан покрајински одбор на чијем је челу Пајтић који је и до сада владао “војвођанским феудом”. Демократе су после смрти покојног премијера Ђинђића, који је био централиста, полако али сигурно преузеле штафету аутономистичке на такав начин а то није било примећено и критиковано од њихових политичких ривала. Видљиво је да, за разлику од СРС и ДСС, код демократа постоје јаки идеолошки, политички и економски интереси да добију поново власт у Војводини и за то су били спремни да се агилно боре. Чини се да су се патриоте потпуно истрошиле, како организационо тако и финансијски, у националној кампањи чак и пар недеља пре “првог круга”, то јест пре парламентарних избора, па стога ни не чуди много што нису имали снаге да се боре за покрајину.

Десет разлога због којих је ДС тако убедљиво победио у Војводини

Пише: Василије Мишковић
среда, 11 јун 2008 15:47

Они су преко својих активиста на терену, преко кол центара и озбиљног договора са “сродним странкама” и мањинским заједницама, успешно мотивисали своје “сигурне гласове” који дају значајну предност при малој излазности (око 30%). Мора им се признати да су одрадили озбиљан посао на терену који није био толико видљив на медијима. То је прецизно дефинисана и фокусирана кампања у којој се “ради” само тамо где је ваш кандидат прошао у други круг и где има шансу да победи. Када се томе дода већински систем, добија се фантастично добар резултат. Ови покрајински избори показују шта је заправо модерни “политички идеал”: да при малој излазности “ваши” изађу у што већем проценту и да ви са отприлике шестином укупног броја бирача можете да освојите апсолутну власт. Што је најбоље то вам нико не може оспорити.

Као шлаг на тарту за ДС долазе сигурни мањински гласови који у великом проценту иду у њихову корист. Демократе годинама воде политику придобијања и везивања мањинских заједница и њихових политичких олигархија, што се нарочито показује значајно када су исходи избора на националном нивоу неизвесни. Предност Тадића над Николићем у другом кругу председничких избора, може се лако представити и као победа мањинских гласача као језичка на ваги. Стотињак хиљада мађарских и нешто мање муслиманских гласова, уз нешто мало “подршке” других мањинских заједница, донело је ту кључну разлику која је била довољна за победу на председничким изборима. Значај мањинских гласова је наравно још већа на покрајинским изборима где је њихово присуство у становништву значајно. Мањинске заједнице су у другом кругу гласале за кандидате ДС-коалиције, или, пак за своје кандидате који су прошли у други круг. Оно што је интересантно је да су мађарски гласачи изашли у већем проценту но српски, па је то у национално мешовитим срединама при ниској излазности донело предност “њиховим” кандидатима. Показало се оно што смо писали и пре више година, да у Војводини нису радикалски бирачи дисциплиновани, већ мађарски. Како се српски гласови у другом кругу најчешће деле на оне који гласају за радикале и демократе, док мањински готово сви иду демократама (осим тамо где имају своје кандидате) јасно је какав то резултат доноси. Када се томе дода да је иза свега тога стајала озбиљна теренска активност ДС-а који је успео да дисциплинује своје “сигурне гласове”, апсолутна већина у скупштини не чуди много.

Овакав изборни систем одговара великим странкама које имају доста кандидата у другом кругу, што значи пре свега ДС-у и Радикалима. Но овакав изборни механизам нарочито погодује великим странкама које су „други избор“ за друге политичке опције, у чему се ДС показује способнији да мобилише и „савезнике“. Демократе на овом пољу имају велико искуство док Радикали то вероватно нису радили до сада. „Патриоте“ су покушале да наступе заједно у другом кругу, али је СПС то успешно ескивирао. Но, чак и да се Бајатовић појавио на конференцији за штампу и подржао заједнички наступ у другом кругу то не би много значило. Да би такав наступ имао ефекте, потребно је да на терену постоји сарадња и да она странка која има највише интереса од тога (у овом случају СРС) мотивише излазак на биралише својих „сигурних гласова“ али и гласача

Десет разлога због којих је ДС тако убедљиво победио у Војводини

Пише: Василије Мишковић
среда, 11 јун 2008 15:47

„савезника“. То се очигледно није десило и демократе су тријумфовале јер су „одрадиле“ и једно и друго.